



Buiten  
Spelen

Kidspanel

# De kinderen zoeken het zelf maar uit!

In de rubriek BuitenSpelen Kidspanel is het woord aan de kinderen. Hoe ervaren zij een speelplek? Vol doet de speelplek aan hun wensen? En wat zou beter kunnen? Landschaps- en speelruimteontwerper Eelco Koppelaar observeert en interviewt kinderen, waarna hij zijn bevindingen vertaalt naar concrete tips. Speeltuinenverenigingen, kinderopvang, scholen, recreatiebedrijven en gemeenten kunnen zich opgeven voor deelname aan BuitenSpelen Kidspanel. In deze aflevering: vrijeschool De Vuurvogel in Ede.

TEKST EN FOTOGRAFIE: EELCO KOPPELAAR

“**M**otiveer het kind om nieuwsgierig te zijn, laat kinderen de dingen zelf onderzoeken en ervaren.” Met deze basis onderscheidt het onderwijs op vrijescholen zich van andere onderwijsinstellingen. Zo ook De Vuurvogel in Ede. Met ongeveer tachtig leerlingen een kleine school waar de behoefte en ontwikkeling

van de kinderen centraal staat. Niet alleen in het klaslokaal, maar ook daarbuiten.

## Buitenklas

Rondom de school is veel ruimte. Vroeger, toen de school nog een veel hoger aantal leerlingen had, was deze ruimte ook echt nodig. Nu

wordt een deel van de buitenruimte gebruikt als speelplein en is er daarnaast een apart deel waar de kleuters kunnen buitenspelen zonder de andere klassen tot last te zijn. De voorzijde wordt gewoon netjes en representatief gehouden. Het overige deel van de buitenruimte wordt niet meer gebruikt en daardoor nog maar minimaal onderhouden.

De buitenruimte die momenteel gebruikt wordt als speelplein is ongeveer 600 m<sup>2</sup> groot, met daarin ook een grote moestuin (ongeveer 130m<sup>2</sup>). Hier mogen de kinderen niet in tijdens de pauzes. De verhouding verhard en onverhard is min of meer evenredig verdeeld. Er is onlangs een 'buitenklas' gemaakt in de vorm van een lange picknicktafel met een haag eromheen. In eerste instantie niet met het doel om mee te spelen, maar toch zie je dat de picknicktafel in de pauze wel gebruikt wordt om even aan te zitten, of gewoon om kort op uit te rusten na een sprintje naar de buutplaats. Qua toestellen beschikt het huidige speelplein slechts over een klimtoestel en tafeltennistafel. Verder staat er op het verlaten deel nog een schommel.

### Plassen geven uren spelplezier

Op de dag van het interview ligt midden op het verharde plein een grote bevroren plas. Het grote succes van deze dag is dus helaas van tijdelijke aard. In de pauze glijden en stampen op de plas. Aan het einde van de pauze is niet meer over dan een plas met een hoopje ijs ernaast. Het illus-

treert wel het succes van dit plein. Er staat slechts een klimtoestel in een hoekje van het plein waar deze dag eigenlijk niet op of omheen gespeeld wordt. Verder hebben de kinderen verschillende (verstopt)hoekjes, enkele losse stammen en wat los buitenspel materiaal zoals stelten en bezems. De kinderen hebben hier geleerd om hun eigen spel te bedenken en om veel samen te spelen. De reacties van de kinderen bevestigt dat ook. Als je hen vraagt wat het leukste element is op het speelplein dan is in eerste instantie het klimrek het meest gehoorde antwoord, maar al snel gevolgd door het dambord. Niet omdat je er kan dammen, nee het is de buutplek voor verstopper-tje. Het enige andere element op het speelplein -de tafeltennistafel- is wat de kinderen betreft het minst leuk. Niet zo gek als tussen de spelmaterialen geen batjes en pingpongballen zitten. Tijn (11) vindt daarentegen de tafeltennistafel en de losse bank het leukst en dat vooral omdat hij deze elementen gebruikt voor 'freerunning'. Anderen vinden het leuk om daarnaar te kijken en Vinn (9) wil het graag van Tijn leren.

### Voetbalveld

Op de vraag wat het schoolplein mist, moeten sommige kinderen lang nadenken. De (grote) jongens roepen al snel dat ze een goed voetbalveld missen met doeltjes. Elkaar opstokend roepen ze dat ze het liefst een groot kunstgrasveld met grote doelen hebben en een mooi hek eromheen. Uiteraard valt de naam Cruyff Court. De kinderen

### Informatie:

Benieuwd hoe uw speelplek wordt beoordeeld door het BuitenSpelen Kidspanel?

Meld u gratis aan via: [post@eelcokoppelaar.nl](mailto:post@eelcokoppelaar.nl)

*Op een plein met weinig toestellen worden de kinderen zelf creatief*



## TIPS VAN EELCO

- Om minder ad hoc bezig te zijn is verstandig een plan te maken voor bijvoorbeeld de komende tien jaar. Onderdeel van dit plan kan een inrichtingsplan zijn waarin verschillende elementen die in de loop der tijd aangelegd kunnen worden een plek krijgen.
- Met de aanleg van de waterpomp is ook het waterprobleem op het verharde deel van het plein op te lossen.
- Verplaats de schommel naar het speelplein. Zet deze in een rustig hoekje en plaats een afscheiding (haag, vlechtwerk, hek o.i.d.) zodat minder snel een ongeluk gebeurt in de uitzwaai van de schommel.
- Vervang eventueel de twee zitjes van de schommel voor een mand. Hierdoor kunnen meer kinderen tegelijk schommelen en dit stimuleert ook het samenspel.
- Plaats aan de zijkant van het huidige 'trapveldje' eenzelfde vlechtwerk als om de moestuin. Dit geeft de kinderen structuur bij het balspel en beperkt de overlast van de bal op de andere delen van het plein.
- Geef kinderen nog meer losse elementen om mee te slepen en te spelen. Denk daarbij aan takken, tegels, keien. Maar ook vaten, tonnen of een houten kabelhaspel.
- Als laatste en misschien wel belangrijkste: ga op dezelfde voet verder met beheer en onderhoud van het plein.

zijn wel realistisch: ze komen al snel tot de conclusie dat een dergelijk sportveld niet op het plein past. Een groot doel is nog wel een wens. Bovendien vinden ze het jammer dat ze niet op de schommel mogen spelen, die op het afgesloten deel van het schoolplein staat. De conclusie van de kinderen is dat ze een goed schoolplein hebben. Je kunt er van alles doen en elke dag iets anders.

### Ad hoc

Het beheer en onderhoud van het plein gebeurt helemaal door de school. Hiervoor is een tuingroep opgericht die bestaat uit vier ouders. Deze groep kan –in ongeveer een halve dag per maand- het onderhoud op een voldoende niveau houden en soms nieuwe elementen bouwen. Een leerkracht van de school en een lid van de tuingroep geven aan dat de ontwikkeling van het speelplein een beetje ad hoc gebeurt. Zo is een tijdje terug een theaterplaats gerealiseerd op een deel van het plein waar nu niet meer gespeeld wordt. Het is wel de bedoeling te kijken of dit deel weer geschikt gemaakt kan worden om op te spelen, maar voor het onderhoud is nu eigenlijk te weinig mankracht.

Het afgelopen jaar is de buitenklas in de vorm van de picknicktafel gerealiseerd. Echter heeft dit weer geleid tot een grote plas op het verharde plein. Er zijn ook plannen voor een waterpomp op het schoolplein, de vraag is nu waar de pomp moet komen: op het plein of juist op het onverharde deel. Of moet het geld voor de pomp gebruikt worden om het verharde deel op te hogen en de afwatering te verbeteren? Binnen zowel de tuingroep als het onderwijsteam ontbreekt de kennis om structuur aan te brengen in de wensen en ideeën. Voor de leerkracht van De Vuurvogel reden om zijn school aan te melden voor het BuitenSpelen Kidspanel.

Spelen is voor de vrijeschool een belangrijk onderdeel voor de ontwikkeling van het kind. Vuile kleren horen daarbij, krijgen ook ouders te horen die komen kijken op school. De visie op de ontwikkeling van kinderen heeft op deze school niet alleen betrekking op het onderwijssysteem, maar ook op de buitenruimte. Op het plein zijn daarom weinig (geprogrammeerde) speeltoestellen te vinden. Toch weten de kinderen zich goed te vermaken en waarderen ze het plein zoals het nu is.



*De kinderen van De Vuurvogel hebben geleerd hun eigen spel te verzinnen*